

כתר התורה

ע"ש רבי יצחק אבוחצירא זצוק"ל

רבי יצחק יוסף שליט"א

בית ההוראה הארצי כתר תורה ע"פ פסקי מרן

פרשת לך לך תשפ"ו

העלון השבועי

מאמר השבוע

הרב אברהם רחמים

מותג יהודי

חמדה טובה... ברית ותורה חיים ומזון... הרי שעלינו להודות על הסמל הזה.

אכן, כבר היה חסיד בעם ישראל שברית המילה הביאה אותו לשמחה עצומה הלא הוא דוד המלך ע"ה.

באומרו בספר התהלים: 'שֵׁשׁ אֲנִי עַל אֲמֶרְתְּךָ פְּמוֹצָא שְׁלָל רֵב' (ק"ט, קסב), וחז"ל באים ומספרים לנו מה מסתתר מאחורי פסוק זה.

אמרו חז"ל דוד המלך אמר מילים אלו על מצוות המילה. וכיצד? כאשר היה דוד בבית המרחץ וראה עצמו בלא ציצית ובלא תפילין

ובלא תורה אמר אוי לי שאני ערום מכל מצות כיון שנסתכל במילה שמה ואמר בצאתו (מבית המרחץ) 'שש אנכי על אמרתך'. (שזו

המילה אשר מתחלה נתנה במאמר ולא בדבור שנאמר) (בראשית יז) ויאמר אלהים אל אברהם ואתה את בריתי תשמור

הנה, נוכל לדלות ממשל זה כח עצום. דוד המלך רואה את עצמו במקום שאינו יכול לקיים מצוות לא טלית ולא תפילין ולא דיבור

בתורה, הרי שהרגיש חסר, הרגיש שהוא ריק מקדושה. אולם בהתבוננות בגופו עלתה בלבו שמחה רבה 'כמוצא שלל רב'.

מבואר בדברי חז"ל מהו התיאור של מוצא 'שלל רב'? ומבארים. אדם המוצא שלל רב יש בלבו רגשות מעורבים, שמחה גדולה על המציאה

הנפלאה שתשנה לו את איכות חייו. אולם, כיוון שמדובר בשלל רב אין בכוחו לשאת את כל המציאה, על כן עליו לקחת רק את מה

שבידו ובכליו, ובלית ברירה להשאיר מאחור את שאר האוצר, הרי שבלבו רגשות מעורבים שמחה גדולה – על מה שבידו. ועצב – של

מה שנשאר. נוכל לקחת את דברי דוד המלך במשלו הנפלא להשקפה כללית

בעבודת ה'. אכן, אנו עבדי ה' מחוברים אל הקב"ה על ידי עסק התורה וקיום המצוות. אולם לפעמים אנו מוצאים את עצמנו 'בבית

המרחץ ערומים' – ימים ריקים, זמנים שאי אפשר לעסוק בתורה ובמצוות. הרי שבלבנו עולה עצב מסויים, הנה אני ריק, אני חסר מן

הדבקות בטוב. אמנם על כך בא דוד המלך ומגלה לנו 'מציאה שלל רב' והיא,

המשך בעמ' 3

זכור לי בעודי בחרו היו כאלה שהיו קונים חולצות, סוודרים ומעילים וכדו' מכל מיני מותגים שהתווית שלהם הייתה בולטת וניכרת.

פעם אחת אמרתי להם, שאני חושב שיש הנאה נסתרת כאשר לובשים בגד של מותג, גם אם הוא אינו איכותי, כאשר התווית של

הבגד ניכרת יש תחושה של כבוד ושיוכות. קול פנימי שלוחש: 'אני שייך לחברה של איכות שמחשיבה את עצמה...'

הם טענו מנגד שבכלל לא, הם לובשים את הבגד רק בגלל שהוא איכותי וטוב באמת ולכן הם רוכשים אותו.

אמרתי, אני מוכן לשלם לכם עשר אחוז ממוחיר הבגד בתנאי שתורידו את התווית של הבגד שלא יהיה ניכר מהיכן בגד זה נרכש. כאשר אתם

עדיין תהנו מאיכותו של הבגד, אולם הם סירבו על אתר... אכן אפשר להבין, כאשר הולכים עם סמל שמייצג איכות, כח, אחריות

וכבוד מרגישים תחושה נעימה. הבה נתבונן ב'מותג' של אמת, אנו עם שמחובר עם מי שאמר והיה

העולם, אנו קשורים עמו בברית נצח ובבשרנו חקוקה חותמת של בעל הכוחות כולם, מלך מלכי המלכים.

אומר הקב"ה לאברהם: 'אני אל שדי התהלך לפני וזהו תמים: ואתנה בריתי ביני ובינך וארבה אותך בקאד' (בראשית יז, ב)

פרש"י. אני אל שדי - אני הוא שיש די באלהותי לכל בריה, לפיכך התהלך לפני ואהיה לך לאלוה ולפטרונו... - הקב"ה אומר תקבל את

הברית ואני אהיה לך לאלוקים ולחבר קרוב וכן 'ואתנה בריתי' - ברית של אהבה וברית הארץ להורישתה לך על ידי מצוה זו. ומהי הברית?

להיות לך לאלהים. לכן, היה תמים - היה שלם בכל נסיגותיו. ברית זו האמורה היא מצוות המילה, היא סימן לחיבור הנצחי בין

אברהם אבינו וזרעו - אנו כלל עם ישראל, לבין הקב"ה. אנו עם ישראל ממותגים בסמל של איכות, סמל של כח, סמל של נצח,

סמל של קרבת אלוקים חיים. במותג זה ראוי לנו להתפאר לשמוח ולהודות.

אכן, בכל יום ב'ברכת המזון' אנו מודים לקב"ה על מצוות המילה אשר חתומה בבשרנו: 'נודה לך ה' אלוקינו על שהנחלת לאבותינו ארץ

להקדשת העלון לברכה הצלחה
ורפואה ולעילוי נשמת יקיריכם

היכנסו לאתר כתר תורה ketertora.co.il
ולחצו על הלינק לתרומה. וכתבו בקשתכם

לשאלות בהלכה חייגו

02-5408030

משעות הבוקר ועד 12:00 בלילה

נשאלו בקר

הרב אלון בן שבת

שאלה

מי שהעמיד על גבי הגז סיר עם חלב ללא מכסה, ולידו העמיד עוד סיר בשרי ובו תבשיל פרווה ומכוסה במכסה זכוכית, ומן הסיר אשר בו החלב ניתז איזו טיפה אחת על גבי המכסה של הסיר הבשרי, מה דין הסיר והמכסה והאוכל?

תשובה

הנה דין טיפת חלב שנפלה על הקדרה מבחוץ הובא בטור (יו"ד סימן צב) ויש בזה ג' שיטות בראשונים. דעת הסמ"ג (לאוין קמ וקמא) שהטיפה אוסרת כל הקדרה והקדרה אוסרת כל התבשיל שבה, שאי אפשר לתבשיל שבקדרה שיהא בו שישים כנגדה, ובכולה קדרה משערין הילכך הכל אסור. והוא על פי הגמרא בזבחים (צו:) ביטול מפעפע, כלומר מתפשט בכל הכלי. ע"כ. וסובר הסמ"ג דאין הלחלוחית שבלוע בדופני הקדרה מסייע לבטל הטיפה חלב בשישים.

אולם מהר"מ מרוטנבורק (לבוב סימן קכא) חולק וס"ל דאם נאמר שהטיפה מפעפעת בכל הכלי הרי היא בטלה בשישים בלחלוחית הבלוע בקדרה, אלא משום דחיישינן שמא אינה מפעפעת אלא במקצת הכלי, (אלא עד מעט פחות משישים) ואין בלחלוחית שבאותו המקצת שיעור פי שישים כנגד אותה הטיפה, אולם אם יהיה בתבשיל שישים פעמים שישים כנגד הטיפה, שרי ממה נפשך, דאם הטיפה מפעפעת בכל הכלי הרי נתבטלה, ואם אינה מפעפעת לא יאסר. ע"כ. ודבריו הובאו במרדכי (בפרק גיד הנשה סימן תרעט) ובתשובות הרא"ש (כלל כ סימן כו)

ודעת הסמ"ק (סימן ריג) דכיון שאנו מסופקים אם נתפשטה בכל הכלי או לא, הילכך יש לחלק היכן נפלה הטיפה, דאם נפלה כנגד הרוטב ויש ברוטב שישים כנגדה, הכל מותר ממה נפשך, דאם הטיפה מפעפעת בכל הכלי, הרי נתבטלה, ואם אינה מפעפעת, אז לא יאסר. אולם אם נפלה על הקדרה כנגד מקום הריקן שאין מגיע אליו התבשיל, שמא מפעפעת במקום הריקן עד סמוך לרוטב כל כך שאין שישים כנגדה, ונעשה אותו מקצת הכלי נבלה, וכשיערה אחר כך הרוטב כנגד אותו המקום יאסר הרוטב, הלכך יש להניחה עד שייצטנן הרוטב ואחר כך יערה הרוטב. ע"כ.

ובביאור דברי הסמ"ק יש ב' דרכים, דהבית יוסף פירש, דכשנפלה כנגד הרוטב מותרת אף את"ל שמפעפעת בכל הכלי כיון דאז בטלה בשישים בלחלוחית הבלוע בקדרה, ואת"ל דאינה מפעפעת כלל אזי ג"כ הכל מותר משום דמסתמא אינה נשארת באותו המקום אלא מפעפעת לתוך התבשיל ובטלה בשישים.

אולם הטור בהביאו לשון הסמ"ק כתב בפשיטות דאם נפלה כנגד התבשיל אין צריך אלא שישים כנגד הטיפה שמפעפעת לפנים והוא ליה כאילו נפלה בתבשיל. ע"ש. ולדבריו באופן שנפלה כנגד התבשיל אין לחוש כלל שהטיפה מפעפעת בכל הקדרה, אלא תולין שתכף היא

המשך בעמ' 3

הלכה למעשה

הרב יצחק אלון

מכירת עובר באשה שמפלת נפלים ל"ע

שאלה: לאביגיל ישנם שלושה ילדים, והנה, מההיריון הרביעי ההריונות לא החזיקו מעמד ולא הגיעו לכלל לידה והיא היתה מפילה, בבדיקות שעשתה אצל רופאים מומחים בעלי שם לא נמצאה סיבה המצדיקה את ההפלות, ומשכך, הרופאים הציעו לה לעשות "שמירה" במהלך כל ההריון, גם טיפולים נוספים שניסו לא הועילו לה, ומשכך, היא ובעלה פנו לרבנים לעצה ולברכה כדת מה לעשות, ואכן, הרבנים ברכו את בני הזוג בזש"ק, פעם אחת הם הלכו לרב מסוים שאומנם ברכם בזש"ק אבל בנוסף הוא הציע להם "סגולה" לקנות את העובר שבמעיה בכדי שלא תפיל, ולתמיהתם מה פשר הדבר, הוא השיב להם כי ברגע שהוא קונה את העובר, העובר כבר "לא שלהם" ואם נגזר עליהם גזירה מסוימת שהיא תפיל את עובריה גזירה זו "חלה" על העובר שלה ולא על עוברו של הרב, וממילא העובר יתקיים לחיים טובים ולשלום. אכן הם ביצעו את המכירה. אבל בהגיעם הביתה הם שאלו רב אחר האם שייך לבצע הליך מכירה כזה? כמו כן מכח מה אפשר לאותו הרב לקנות דבר שעדיין לא בא לעולם? וכעת השאלה היא מה יענה הרב לבני הזוג?

תשובה: מותר לבצע מכירה כזו, והמכירה חלה.

נימוקים: לפני שנדון על עצם המכירה אציין שסגולת קניית ילדים נזכרה כבר בקדמונים ולא הומצאה בדורנו "דור של סגולות", הראשון שהביא סגולה זו הוא בספר חסידים (סוף אות רמה) שהביא וז"ל: "אם נגזר על פלוני ששמו כן הרי הגיע עד שערי מות וקוראים לו שם שינוי וחי, כמו יולד בן לנעמי והוא בן רות, כגון: ראובן שיש לו בן נוטה למות ויבוא שמעון ויאמר לאביו ולאמו, פלוני ופלונית! הא לכם שקל, הא לכם ככר ובשר ויין אני פודה את בניכם שיהא בני ויחיה, כך עושים למי שאין מתקיימים לו בנים ואין בו משום ניוחש."

האומנם מדקדוק לשונו של ספר החסידים לא ברור לי האם הם לא מתקיימים לאחר הלידה או בזמן שהאשה בהריון הם נופלים כי זה לשונו המדויקת "כך עושים למי שאין מתקיימים בניו", מצד אחד אפשר לפרשו ולומר שכוונתו היא שהם לא מתקיימים לאחר לידתם, ומצד שני אולי אפשר לפרשו שהם לא מתקיימים בעודם בבטן. כך שלא ברור לי מה דעת ספר החסידים.

אגב ישנם ספרים שכתבו במפורש שמדובר שהולדות לא מתקיימים לאחר לידה, כגון בספר עזרת נשים שכתוב במפורש שהקנייה/מכירה של הוולד היא לאחר הלידה ולא בזמן שהאשה מעוברת, ושם הוא כותב דבר מעניין בביאור השם מירקאדו וז"ל: "דע לך דשם זה אינו שם העצם לאנשים דכל איש ואיש יש לו שם בשעת מילה כגון אברהם יצחק וכיוצ"ב והוא עיקר שמו לעלות לס"ת....., ויש מי שמתו בניו כשנולד לו בן אחר, באות השכונות וקונים אותו כדי שיחיה ולכך קרו ליה מירקאדו כלומר קנוי....". כיוצ"ב ראיתי במפורש בשו"ת מהריט"ץ החדשות (ח"א סי' פא) שמדובר לאחר לידה, וגם בשו"ת חתם סופר (חחו"מ סי' קיא) מביא וז"ל: "א' שמתו בניו ושוב כשהיה לו בן ומכרו לחברא קדישא בעד ה' זהובים והיה תנאי שאם יגיע וכו'" עיי"ש.

המשך בעמ' 4

המשן מע' 1 - מאמר השבוע - הרב אברהם רחמים

התבוננות במשמעות של 'חותמת ברית המילה' - ברית המילה החתומה בבשרנו, הינה מסמלת שאנו קרובים אל הקב"ה תמיד בכל עת וזמן, אנו עם ה', מלך מלכי המלכים הוא האלוהים שלנו, גם אם יש ליהודי זמנים שאינו מצליח לעסוק בתורה עלינו לשמוח בעצם החתומות שלנו, אנו בני מלכים אנו שייכים לריבנו של עולם בקשר נצחי ולכן אנו חתומים באות ברית קודש, התבוננות בקשר זה אמורה לעורר בנו שמחה גדולה, גם בלי שאנו עוסקים בשאר מצוות ומעשים טובים.

זהו 'כמוצא שלל רב' - הימים שאדם 'ערום במרחץ' ואינו מצליח להרבות בתורה ובמעשים טובים אין זה אומר שהוא ריק ולא שווה אלא זה אומר שהוא לא הצליח לקחת את כל השלל, אבל עושר נצחי יש לנו בעצם קיומנו כעם ה', עם של נצח, ובמהות זו יש לנו להתבונן ולשמוח כמאמר הכתוב: 'ישמח ישראל בעשיו בני ציון יגילו במלכם' (תהלים קמט, ב) וכן אומר דוד המלך 'עבדו את ה' בשמחה באו לפניו ברינה: דעו כי ה' הוא אלהים הוא עשנו ולא ילו אנחנו עמו וצאן מרעיתו': (תהלים ק, ב-ד).

שורש השמחה שלנו הינה בעצם קרבתנו אל מלך מלכי המלכים שהוא יוצרנו עושרנו ואנו עמו וצאן מרעיתו וכל השאר בונים.

נוכה לשמחה תמידית של אמת, אמן!

המשן מע' 2 - נשאלו בקו - הרב אלון בן שבת

מפעפעת לתוך התבשיל ובטלה בשישים.

ונפ"מ דלדעת הטור אף אם אין בלוע בקדרה אלא מעט ואין בו שישים לבטל הטיפה, (וכגון שבשלו בה תבשיל מועט בפעמים הקודמות) הכל מותר משום דכעת הטיפה מפעפעת לתבשיל ובטלה. אולם לדעת הבית יוסף אין הטיפה בטלה. וכ"כ החזון איש (סימן יז אות ה בדעת מרן) ועיין בב"ח אות י ובט"ז ס"ק יט שג"כ פירשו כעין דברי הטור דאם הטיפה מפעפעת, היא מפעפעת לתבשיל ובטלה, ואם אינה מפעפעת אז אינה מפעפעת כלל ולא תאסור עוד, דהיא עומדת במקומה ושם תהא קבורתה. וכן ראיתי להפרי תואר ס"ק יג שהביא ב' הפירושים של הבית יוסף והט"ז. ע"ש.

ובשולחן ערוך סימן צב סעיף ה פסק כהסמ"ק וז"ל שו"ע: טיפת חלב שנפלה על הקדרה שאצל האש מבחוץ אם נפלה כנגד התבשיל אין צריך אלא שישים כנגד הטיפה שמפעפעת לפניו והוי כאילו נפלה בתבשיל. ואם נפלה במקום הריקן והיא מפעפעת בדופן הקדירה עד סמוך לרוטב כל כך שאין שישים כנגד הטיפה הרי נאסר אותו מקום הקדירה ואם יערה התבשיל דרך מקום הקדירה שנאסר הרי יאסר התבשיל, וזה תקנתו שניחנה כך ולא יגע בה עד שתצטנן. (וע"ע סעיף 1 - ז)

וה"ז לענין התבשיל, אך לגבי הקדרה עצמה כתב הרמ"א בס"ו דהקדרה אסורה. והש"ך ס"ק יט והפ"ח ס"ק יט פסקו כהרמ"א. אולם פשט דעת מרן דכשנפל כנגד התבשיל, אף הקדרה עצמה מותרת. וכן דעת מהרש"ל (פ"ז סימן טז) מעיקר הדין. וכ"כ הט"ז ס"ק יט. וכ"פ בשו"ת מהר"מ שיק (סימן קיא). ומש"כ ביבחי צדק אות כד לאסור הקדרה נמשך בזה אחר דברי הרמ"א ומה שציין להש"ך והפ"ח הנ"ל, הנה אף הם אזלי בשיטת הרמ"א. אולם לדעת מרן השו"ע הקדרה מותרת. וכן הבין הבאר היטב (ס"ק טו) וכ"כ הרב יד יהודה (ארוך סק"ל) וכ"כ הרה"ג שלום משאש בספרו מזרח שמש, (סימן צב עמוד מט) וכתב עוד כן בשם מהר"ש ברדוגו. ע"ש. ועיין בכף החיים אות מב שכתב דאפשר דבמקום צורך יש להקל.

ודע דבאופן שהיתה הקדרה מכוסה אין לחלק בין אם נפלה הטיפה כנגד התבשיל או כנגד מקום הריקן דכיון שהקדרה מכוסה ההבל עולה מהשוליים למעלה ומערב הטיפה בכל הקדרה ומתבטלת בשישים, וכמו שכתב כן הפ"ח, (ס"ק כג) וכ"כ הפ"ת, (ס"ק יד) וכ"כ בבאיור הגר"א, (ס"ק כט) והחכמת אדם. (כלל מה דין 1) וכן הוא פשט דברי הרמ"א בסוף סעיף ז שכתב, טיפה הנופלת על גבי כיסוי קדרה, דינה כנפלה על גבי קדרה נגד הרוטב, והוא שהתחילה הקדרה להרתח, דאז עולה הזיעה תמיד ומגיע אל הכיסוי ויורד משם אל הרוטב. (ארוך כלל לא וש"ד) נמצא בנידון דידן שהקדרה היתה מכוסה וניתז טיפת חלב על המכסה יש להתיר המאכל והקדרה מאחר והטיפה בטלה בתבשיל בשישים.

מיהו כתב הרמ"א סוף ס"ז טיפה שנפלה על גבי כיסוי קדרה, דינה כנפלה על גבי קדרה כנגד הרוטב, והוא שהתחילה הקדרה להרתח, דאז עולה הזיעה תמיד ומגיע אל הכיסוי ויורד משם אל הרוטב. ע"כ. וביד יהודה (ארוך נא) כתב דאין צריך שהקדרה תהא מעלה רתיחות ממש ודי שתהא חמה בשיעור שהיד סולדת בו. וראה בט"ז ס"ק כח דאם הקדרה לא התחילה להרתח והכיסוי חם בשיעור שהיה"ב הכיסוי נאסר. וע"ע בחכמת אדם כלל מה דין ט דאם אין היס"ב במכסה די לו בהדחה בלבד. ועכ"פ בנידון"ד הכל היה רותח ודי בשישים נגד הטיפה בלבד.

ובמקום שהתבשיל היה פרווה ואין הקדרה בת יומה מתבשיל של בשר וכנידו"ד ג"כ אין לחלק בין מקום הריקן לכנגד התבשיל וכמו שכתב הרמ"א בסעיף ה דדוקא כשהקדרה ישנה יש לחלק בין ניתז כנגד התבשיל או במקום הריקן, אבל אם היא חדשה, בכל ענין אין צריך שישים רק נגד הטיפה שנפלה עליה. וקדרה ישנה ביאר הש"ך ס"ק כב שבישלו בה בשר ועודנה בת יומה. ע"ש.

עוד הופיע בלשון השאלה דהמכסה עצמו עשוי זכוכית ולדידן בני ספרד אינו בולע ואין צריך הכשר.

הלכה למסקנה

טיפת חלב שנפלה על גבי סיר רותח שיש בו בשר ומכוסה במכסה והקדרה חמה בשיעור שהיד סולדת בו, הטיפת חלב בטלה בתבשיל בשישים והמאכל והקדרה מותרים.

בברכה
אלון בן שבת

מטרות העמידה

קמחא
דפסחא

לימוד
שירת
הבקשות
לילדים

בית
הוראה

לימוד
טעמי
המקרא

כולל
אברכים

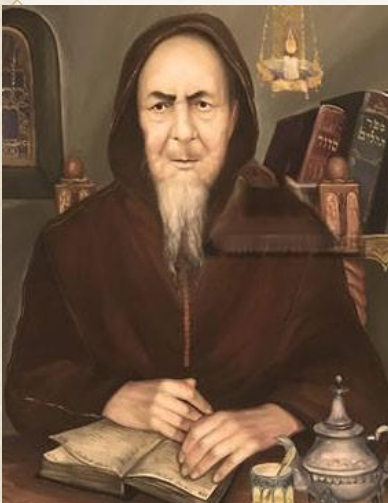
מדבריהם רואים באופן ברור שכל המכירה היא לאחר לידה דהיינו בני זוג שלא התקיימו בניהם לאחר לידה ומתו עוד בהיותם תינוקות אז מבצעים את "המכירה" אבל לא מדובר בקניית עובר.

והנה הראשון והיחיד שראיתי שמדבר על מכירת עובר הוא ספר המידות (ר"נ מברסלב, ערך מפלת אות ד) וז"ל: "סגולה למפלת שתמכור עוברת". ופי' המהדיר הרב מטשעהרין על שם הפסוק ביחזקאל (טז, ג) מְכַרְתִּיךָ וּמְלֹדְתִיךָ והוא ביאר על רמז מכרתך - לפעמים תמכרי, ומלדתך - את עיבורך, וסגולה היא שלא תפיל. חוץ ממנו לא ראיתי מישהו שדן על מכירת עובר. כמו כן ראיתי בספר רפאל המלאך שכותב שתמכור את העיבור תמורת כסף והא לא מציין לכך שום מקור, כך שהמקור היחידי בינתיים הוא רק בספר המידות.

ועתה נדון האם יש "בעלות" לאבא על עובר? בפשטות האב הוא הבעלים על העובר ומקור דין זה הוא ממשנה מפורשת (ב"ק מח:): באדם שהיה מתכוין להכות את חברו והכה את האשה ויצאו ילדיה משלם דמי וולדות לבעל. וכך נפסק בשו"ע (חו"מ סי' תכג, א) הנוגף את האשה ויצאו ילדיה חייב לשלם דמי וולדות לבעל ויצא א"כ שיש "בעלות" של האבא על הוולדות.

אבל עדיין קשה יתכן שיש לו בעלות אבל מי אמר שהוא נקרא אבא בכלל עוד בזמן ההיריון? ויש להוכיח זאת מדברי השו"ע (אבה"ע"ז, מ, ח) "האומר לחבירו אם תלד אשתך נקבה תהא מקודשת לי אינו כלום ולהרמב"ם וקצת מפרשים אם היתה אשת חבירו מעוברת וניכר העובר הבת מקודשת..." וכתב הגר"ש קלוגר בפ' למגילת אסתר (מאמר אסתר, ב, על הפסוק ובמות אביה ואמה) למה הוצרכה הגמ' (מגילה יג.) לומר לנו עיברתה מת אביה ילדתה מתה אמה שהיה כתוב שמתו שניהם כשנולדה והוכיח הרב קלוגר שזוהי הוציא הרמב"ם את דינו שאבא נקרא אב גם בשעה שהולד עדיין עובר ולא רק לאחר הלידה ולעומת זאת אמא נקרא אמא רק לאחר הלידה.

א"כ הראינו לדעת שיש מקור לסגולה זו והיא מאת הר"נ מברסלב זצ"ל.

בברכה יגאל אלון ס"ט.

שרי המאה החדשה

הרב יוסף חיים בן שבת

רבי משה זריהן

הרב משה זריהן זצ"ל. נולד במרקש שבמרקו בשנת ה'תרל"ח, לאביו רבי אברהם היה ראש ישיבה בעיר ודיין, וכך גם סבו שימש כדיין. אמו הייתה בתו של הרב מרדכי הצרפתי, דיין במרקש.

בצעירותו למד אצל אביו. בסביבות שנת ה'תרס"ט (1909) החל לשבת כדיין בבית הדין בעיר, ובשנת ה'תרצ"ה לאחר פטירתו של אב בית הדין רבי שלמה אבן חיים, התמנה על ידי ועד העיר בראשותו של הגביר דוד זעפרני גם לתפקיד אב בית הדין.

בבית דינו ישבו בין השאר הרבנים שאול אבן דנאן, אפרים שלום אנקאווא ומרדכי קורקוס. בשנת ה'תש"ט יצא לגמלאות, לאחר כארבעים שנות רבנות ודיינות. הרב מרדכי קורקוס החליפו בתפקידו לאחר פרישתו.

נשא את פרוח לבית משפחת פינטו, ממנה נולד לו בנו יעקב, ולאחר מכן הם התגרשו. בהמשך נישא לחנינה לבית עבו, נולדו לו עוד ארבעה בנים ובת: אברהם, שלמה, רפאל, חביב ומסעודה. ניניו הם הרב משה זריהן, מחבר סידור "דרכי אבות", והסופרת טרז דביר.

בשנת ה'תשע"ט הוציאו לאור בני משפחתו את הספר פסקי הרמ"ז המכיל מבחר מפסקיו.

נפטר בכ"א בחשוון ה'תשי"ד, בגיל 76 ונקבר במרקש. עצמותיו הועלו בשנת 1994 לבית העלמין שדה יהושע (כפר סמיר) בחיפה על ידי נכדו.

חברה יקרה ואהובה

השבוע המדור שלנו חוגג שנה, ולכבוד זה רציתי לשתף אותך במסע האישי שלי – מסע של אמונה, אתגרים, כאבים, וגם המון תובנות שהצמיחו משהו פנימי שלא יכל לקרות בדרך אחרת והפכו את החיים שלי לשונים לגמרי.

כי את יודעת – כולנו בני אדם. כולנו מתמודדים. גם כשמבחין זה נראה ש"הכול מושלם", מבפנים יש לכל אחת את ההתמודדויות שלה, את הסיפורים הקטנים שאיש לא רואה.

האמת היא – אף אחד לא באמת "חי את החלום". זה ביטוי יפה, אבל החיים עצמם הם לא חלום – הם מציאות. מציאות שיש בה אור וצל, שמחה ותסכול, חיבוק וגם כאב. מאז חטא האדם הראשון – כל טוב מכיל בתוכו רע, וכל רע מכיל טוב. והמשימה שלנו כבני אדם היא לברר את הטוב, לראות אותו גם כשלא רואים, לבחור בו, ולהאמין שגם כשקשה – הכול מדייק.

לחיות חיים טובים באמת – זו בחירה. בחירה יומיומית: מה אני עושה עם המתנות שקיבלתי?

איך אני בוחרת לראות את העולם? אני מתבוננת רק במה שחסר לי – או במה שיש?

אפשר לומר שהמסע שלי התחיל בדיוק שם – במקום שבו התחלתי לתקן את התפיסה. את הדרך שבה אני רואה את עצמי, את העולם, ואת הבורא.

נולדתי כבת למשפחה מתחזקת. זכיתי לגדול בבית שבו אהבת ה' לא הייתה רק דיבורים, אלא אור וחום אמיתיים. הרגשתי שם אהבה אינסופית, ואולי בגלל זה היו לי פחות שאלות.

הילדות שלי עברה בין ארבעה בתי ספר יסודיים – לא פשוט בכלל, אבל ב"ה עבר חלק. הייתי ילדה אהובה, חברתית, סקרנית, ואיכשהו הצלחתי למצוא את מקומי בכל מקום. אז הגיע התיכון – עיר אחרת, מנטליות אחרת, סביבה שונה לגמרי.

דווקא שם, בתוך השינוי, נפתח לי הלב. הבנתי שהעולם לא שחור ולבן, כמו שחשבתי בילדות.

יש בתוכו גם גוונים של ורוד, וגם אפור עדין. אז חשבתי שזה ורוד – היום אני יודעת שהיה בזה גם הרבה אפרפר.

אחר כך הגיע הסמינר. התקבלתי למסלול מצטיין, הצלחתי, מצאתי עבודה נחשקת

בתחום שלמדתי, והרגשתי שדברים מתחילים להסתדר.

חשבתי שזהו – הגיע הזמן לפרק הבא. אבל הוא לא הגיע.

שבע שנים הייתי בשידוכים.

בבית עם מצב כלכלי לא פשוט, בזמן שהבחורים "הנחשבים" דיברו על "עזרה משמעותית לדירה", "תמיכה מהורים" – והלב שלי פשוט נשבר.

ניסיתי. התאמצתי. התפללתי. אבל לא קרה. היו תקוות, היו אכזבות, היו רגעים שנמאס לי. כבר לא האמנתי שזה יקרה.

ואם להיות כנה – גם כשכבר היה מישהו, זה כמעט אף פעם לא התאים.

וכשהיה נראה שכן – הוא לא רצה. ואני? התעייפתי.

הרגשתי שאני נעה בין תקווה לכאב, בין אמונה לשברון לב. אבדתי את האמון שאני ראויה אך לא הפסקתי להתפלל.

ונחזור לעניין, בכל זאת, בסוף, ב"ה – זכיתי. הקמתי בית. זכיתי בילדים טובים, חכמים – וגם צפופים.

אחרי שמחכים כל כך הרבה, הקשיים עצמם הופכים לחלק מחלום שמתגשם.

אחרי שהקמתי את הבית, עדיין משהו בי הרגיש חסר.

לא במובן של חוסר סיפוק – אלא במובן של חיפוש.

חיפשתי את הבית הפנימי שלי.

רציתי אווירה אחרת, סבלנות, הקשבה, אחדות, שמחה.

ורציתי למצוא דרך חינוכית שתאפשר לכולנו לנשום.

רק שבמציאות – העומס שבר אותי.

הבלגן, המטלות, האשמה, תחושת הכישלון. הכול הצטבר והפך למעגל מתיש של עייפות וביקורת עצמית.

ואז, ב"ה, הגיעה נקודת המפנה.

זכיתי להכיר את עולם ההתפתחות האישית – מזווית יהודית, עמוקה, מאירה.

גיליתי עולם שלם של מודעות לנפש, להבנה עצמית, לכוחות הפנימיים שבי.

למדתי טיפול בשיטה יהודית, שעזר לי לחזק את הנשמה.

בהמשך נכנסתי גם לתחום ההורות, ושם, בתוך הלימוד הזה, מצאתי את עצמי מחדש.

וכמובן לא הפסקתי ללמוד.

בשנה האחרונה נולד בתוכי משהו חדש – "מתחברת"

שיטה שהיא לא טיפול, אלא דרך לחיים טובים יותר.

היא עוזרת לי לבדוק בכל פעם שאני מרגישה לא נעים,

האם אני צריכה להתכוון מחדש – או שאולי אני כבר במקום הנכון,

ורק צריכה עוד רגע של סבלנות כדי לעבור את הגל.

והיום – אני חיה אחרת לגמרי.

יותר שמחה. יותר רגועה.

פחות נבהלת, פחות נשברת.

יותר מאמינה, יותר מחוברת.

אני מודה לה' על כל הקשיים, על כל

השיעורים, על כל המקומות שבהם הרגשתי חלשה –

כי דווקא שם צמח הכוח שלי.

ממקום של בקושי שורדת את הימים ומטלותיו,

עברתי למקום שבו אני זוכה, ברוך ה', גם לעזור לאחרים –

לא רק במובן המנטלי, אלא גם הפיזי.

מהמקום הזה של **הכרת הטוב האמיתית**,

אני מרגישה הודיה עצומה לבוראי,

שהולך אותי בכל הדרך הזו, בכפפות של רחמים וחסד.

שהוציא אותי מתחושות החוסר אונים,

מהאשמה האינסופית ומהכאב,

והביא אותי עד הלום – אל חיים שיש בהם יותר שלווה, קבלה, אמונה ואור.

וכשאני עומדת היום במקום הזה,

אני מרגישה שליחות לשתף אתכן – אחיות לדרך, חברות ללב.

לחלוק תובנות, כלים והארות מהמסע הזה – שמאפשרים חיים שלמים ומלאים, בעזרת ה', חיים של סיפוק, שלווה ועוצמה.

אני רוצה שתדעי – **הטוב שאת מחפשת כבר נמצא מעבר לפינה.**

הקב"ה מנהיג את כל המהלכים באהבה אינסופית,

וכל אתגר – הוא לא עונש, אלא הזמנה לצמיחה.

אז אל תחפשי רק לשרוד את הקושי,

נסי להבין מה הוא בא ללמד אותך,

איפה הוא מזמין אותך לגדול, לפרוח,

ולהאיר את האור שלך החוצה.

אני מזמינה כל אחת מכן שרוצה להתייעץ,

לעבור תהליך, להשתתף בסדנה

או פשוט לפתוח מקום חדש בלב – לטוב, לאור, לנשימה.

כי הנשמה שלך מחכה לך כבר הרבה שנים. היא מבקשת – תכירי בה.

תני לה קצת מקום.

תני לה לחיות. 🌸

מאחלת לך שבת שלום וחיים מלאים ושמחים!

באהבה, ליאורה.

מטרות העמותה

קמחא
דפסחא

לימוד
שירת
הבקשות
לילדים

בית
הוראה

לימוד
טעמי
המקרא

כולל
אברכים